

fler företag - fler jobb

stämprogram

Partistämman 2015

Fler företag – fler jobb

Vi skördar vad vi sår – dagens politik för morgondagens jobb

Svensk ekonomi står inför stora förändringar. Vi påverkas, och kommer de närmaste åren att påverkas allt mer, av fyra starka och omvälvande krafter: automatisering, digitalisering, globalisering och urbanisering. Människor, företag och kulturer har genom digitalisering och globalisering knutits närmare varandra. Det är en fantastisk utveckling som bidragit till global fattigdomsminskning och ökad ekonomisk tillväxt. Teknisk utveckling och automatisering har historiskt lett till stora och produktiva strukturomvandlingar på arbetsmarknaden. Det har lagt grunden för den ekonomiska tillväxt som varit en förutsättning för vårt ökade välstånd.

Men utvecklingen innebär också att konkurrensen hårdnar, såväl för företag som för anställda.

Relativt kvalificerade arbeten ersätts i allt högre grad av automatiserade processer. Det sätter press på breda löntagargrupper.

Sverige står samtidigt inför stora utmaningar. Många människor stängs ute från arbetsmarknaden. Klimatkrisen kräver att vi förenar ökad ekonomisk tillväxt med mindre utsläpp. Och många regioner och kommuner ges inte tillräckliga förutsättningar att växa och blomstra.

Men Sverige har också fantastiska möjligheter. I hela landet omvandlas idéer till små och växande företag som skapar jobb. Våra klimatutsläpp sjunker samtidigt som den ekonomiska tillväxten ökar. Och många av Sveriges mest dynamiska orter finns utanför storstadsområdena och visar att med rätt förutsättningar kan hela Sverige växa. Sverige har stora möjligheter att bli vinnare i framtidens ekonomi. För detta krävs dock viktiga och riktiga reformer:

- För det första måste det bli billigare att anställa, där skattebördan på sikt skiftas från arbete till miljöförstöring och konsumtion.
- För det andra måste det löna sig bättre för anställda att specialisera sig, då det är avgörande för näringslivets konkurrenskraft, bland annat genom att marginalskatterna sänks genom att brytpunkten för statlig inkomstskatt höjs.
- För det tredje måste klimatet för entreprenörer, som omvandlar nya idéer till nya företag, förbättras.
- För det fjärde bör människonära tjänster, exempelvis inom besöksnäringen och välfärden, ges förutsättningar att växa och utvecklas då de i många fall erbjuder värdefulla ingångsjobb för bland andra ungdomar och nyanlända.
- För det femte måste vi öppna upp nya branscher för jobbskapande.
- För det sjätte krävs en infrastruktur som gör att den tekniska utvecklingen kommer hela landet till del. Så ser vi till att gamla jobb som försvinner ersätts av ännu fler nya jobb.

Med ett företagsklimat i världsklass, lägre skatter på arbete och en skola som ger alla elever de kunskaper de behöver har Sverige all anledning att se framtiden an med tillförsikt. Morgondagens Sverige kan bli ett mer dynamiskt, miljövänligt och sammanhållet land. Stora, statliga och stelbenta strukturer kan ersättas av en ekonomi där nya företag och jobb växer fram underifrån.

Förutsättningarna för denna jobbtillväxt ser olika ut för olika människor och på olika orter. Därför ska inte politiken och ekonomin centralstyras från Stockholm eller Bryssel, utan vårdas och ges näring lokalt. Centerpartiet vill se ett samhälle som håller ihop. Inte

genom att pressa in alla människor och orter i samma mall. Utan genom att vi låter människor söka sin egen lycka, utvecklas efter eget huvud och nå sin egen fulla potential – vad den än må vara.

Riv murarna och bygg fler broar – en arbetsmarknad i behov av omstart

En fungerande arbetsmarknad kräver tre saker.

För det första måste det finnas jobbskapare, små och växande företag, som vågar investera och efterfråga arbetskraft, det vill säga anställa. Det måste skapas nya jobb som arbetslösa kan söka. Centerpartiet vill därför sänka kostnaderna för att anställa, förenkla reglerna för att starta och driva företag samt göra det billigare att investera i växande företag.

För det andra måste det finnas ett utbud av arbetskraft, med god kompetens och hög produktivitet. Det kräver ett välfungerande utbildningssystem för såväl teoretiska som praktiska utbildningar, en snabb och flexibel kompetensinvandring samt modeller som uppmuntrar till ett livslångt lärande. Dessutom måste det alltid löna sig att arbeta.

För det tredje måste matchningen mellan jobbsökare och jobbskapare fungera. Arbetsförmedlingen har misslyckats med att förmedla jobb. Åtgärdspolitiken måste bantas och Arbetsförmedlingen reformeras. Dessutom måste det bli enklare att lära på jobbet och kombinera arbete med utbildning och praktik. Centerpartiet vill att arbetsmarknadspolitiken ska kosta mindre och att mer resurser läggs på reformer som skapar jobb i växande företag.

Det första jobbet är det viktigaste

För alltför många ungdomar är steget in i vuxenlivet ett steg in på Arbetsförmedlingen. Sveriges ungdomar förtjänar att få en bättre start i livet. Det första jobbet är det viktigaste. Det är den första raden i såväl CV:t som i berättelsen om resten av livet. En trög start i yrkeslivet riskerar att ge långvariga negativa effekter på såväl lön som pension. För att underlätta ungas inträde på arbetsmarknaden vill Centerpartiet göra det betydligt billigare att anställa ungdomar, särskilt att ge de yngsta sitt första jobb.

Det finns en kärna i de ungas utanförskap. Den består av de personer som varken arbetar eller studerar. Personer som inte deltar i samhället och som inte nås av det offentliga insatser. Detta utanförskap måste brytas. Skolan måste bli bättre, jobben fler och trösklarna lägre.

Nybyggerlandet Sverige

För alltför många nyanlända förblir drömmen om ett bättre liv i det nya hemlandet bara en dröm. Sverige tar, och ska ta, ett stort ansvar för att ge människor en fristad från krig och förtryck. Men fler måste komma i jobb snabbare. Vi har ett stort gap när det gäller såväl sysselsättning som arbetslöshet mellan inrikes och utrikes födda. Det är ett slöseri med människors förmåga och en förlust för samhället.

Att förbättra nyanländas möjligheter att få ett jobb kräver en insikt om att människor är olika. För Centerpartiet är det självklart att integrationen börjar dag ett. På svenska flyktingboenden finns såväl högutbildade läkare som personer som aldrig getts chansen att gå i skolan.

För de som står närmast arbetsmarknaden krävs snabba och effektiva processer. Utbildningar måste inventeras, valideras och kompletteras. Svensk skola måste ges bättre förutsättningar att möta barn och ungdomar som inte getts chansen att gå i

skolan för att kunna slussa in dessa i den reguljära utbildningen. För de som står längre från arbetsmarknaden måste trösklarna sänkas och möjligheten att lära sig ett jobb på jobbet stärkas. Centerpartiet vill utöka introduktionsjobben, som kombinerar arbete med utbildning och handledning, till nyanlända. Det är också viktigt att förenkla för mikroföretagande. Drivkraften och möjligheten att arbeta, även om det så bara är några timmar, måste vara stark från dag ett. Därför bör också etableringsersättningen, och andra liknande ersättningar, göras mer jobbvänliga. Särskilt utrikes födda kvinnors jobbintegration måste understödjas.

Trygghet och flexibilitet

Svensk arbetsmarknad är omgärdad av murar som satts upp för att öka tryggheten, men vars effekt har blivit den motsatta. Vi har ett strikt anställningsskydd för fasta jobb och relativt flexibla regler för tidsbegränsade jobb. Det har lett till en arbetsmarknad där några sitter fast på jobb de inte trivs med, medan andra inte får något jobb alls. Vissa känner sig tvingade till övertidsarbete samtidigt som andra inte får chansen att arbeta överhuvudtaget.

Svensk arbetsmarknad måste bli flexiblare och tryggare. Möjligheten till omställning måste stärkas, vilket ökar tryggheten när behoven i samhället och näringslivet förändras. Här ingår att svensk arbetsrätt bör ses över, reformeras och göras mer rättvis. Dagens turordningsregler, som bygger på anställningstid, bör ersättas av ett mer modernt system som lägger större vikt vid kompetens. Ökade krav på proportionalitet bör ställas på användandet av sympatiåtgärder samt blockader, så att arbetsgivare och fack blir mer jämlika parter. I en tid då vi lever allt längre och friskare liv kan även reglerna om hur länge en person har rätt att kvarstå i anställning behöva ses över kontinuerligt, givet att arbetsmarknaden i övrigt blir mer flexibel.

Vi behöver en välfungerande omställningsförsäkring som ger stor trygghet vid arbetslöshet, men som inledningsvis snabbt trappas ned. Den största tryggheten på arbetsmarknaden består i att anställda har möjlighet att påverka sin arbetssituation, att det finns många nya jobb att söka för den som blir arbetslös och att möjligheterna att vidareutbilda sig och förstärka sin kompetens är goda.

Alltför många människor tvingas in i utanförskap till följd av stressrelaterade sjukdomar. En bättre arbetsmiljö är nödvändig om fler ska orka arbeta längre. Det är därför viktigt att möjligheten att påverka sin egen arbetssituation och byta arbetsgivare är stor samt att människor kan känna trygghet i att det finns andra jobb att söka.

Lägre trösklar

Sverige är det land i EU som har lägst andel jobb med låga utbildningskrav. Det är bra att Sverige i huvudsak konkurrerar med hög produktivitet. Men det är en modell som inte passar alla och i synnerhet inte för alla skeden i livet. Trösklarna till arbetsmarknaden måste bli lägre. Alla jobb behövs. Särskilt i tjänstesektorn finns jobb som måste tillåtas växa; viktiga inträdesjobb som vi behöver fler av, inte färre.

Svenska reallöner har, sedan införandet av ett inflationsmål och en oberoende riksbank, stigit snabbt. Det har lett till starkare och mer självständiga hushåll. Men lönebildningen har misslyckats med att låta personer med lägre produktivitet få in en fot på arbetsmarknaden. Svensk lönestruktur är sammanpressad och lägsta lönerna är höga jämfört med många andra länder. Personer som av olika anledningar haft svårare att komma in i, eller komma tillbaka till, arbetslivet ges inte ett jobb med en lite lägre lön, utan inget jobb alls.

Det behövs en ny jobbakt som särskilt riktar sig till små och växande företag, så att dessa ska kunna anställa fler som kan lära på jobbet. Läringsanställningar kan ge

ungdomar chansen att kombinera gymnasiestudier med att inleda en yrkesbana. Introduktionsanställningarna, som idag finns för unga, bör breddas till nyanlända och långtidsarbetslösa. Kravet på kollektivavtal bör ersättas med ett krav på avtalsliknande villkor. 180 000 småföretag saknar kollektivavtal. Tiotusentals av dessa är viktiga jobbskapare som måste involveras för att få fler personer i jobb.

Bättre matchning

Matchningen på svensk arbetsmarknad fungerar inte. Det är dåligt för jobbsökarna, för jobbskaparna och för skattebetalarna. I hög grad är detta politikens fel. Arbetsförmedlingens många, och ibland motstridiga, uppdrag har lett till ineffektivitet och krångel.

Centerpartiet vill banta de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna och i stället satsa på jobbskapande reformer. Arbetsmarknadsåtgärderna har över decennier tillåtit växa så att insatser idag överlappar varandra, att många av dem har liten eller ingen effekt för att öka chanserna till anställning. Arbetsgivare har svårt att överblicka åtgärderna och deras nytta för att skapa varaktiga anställningar. Mångfalden av arbetsmarknadsåtgärder bör reduceras till ett fåtal insatser som är bevisat effektiva.

Därtill vill vi också renodla Arbetsförmedlingens uppdrag. Vi vill införa en jobbfixarpeng, som på sikt kan ersätta Arbetsförmedlingens egna förmedlingsinsatser. Jobbfixarpengen belönar de förmedlingsaktörer som får arbetslösa i jobb och betalas i tre steg: vid inskrivning, jobb och varaktighet i jobb. Personer som står längst från arbetsmarknaden får högst jobbfixarpeng. Med ett sådant system kan Arbetsförmedlingens myndighetsroll renodlas till att handla om certifiering, kontroll och utvärdering av fristående förmedlare. Ett sådant system har med framgång införts i Australien.

En fungerande matchning kräver också att utbildningssystemet i högre grad anpassas till arbetsmarknadens behov, med ett stort inslag av samverkan mellan lärosäten och näringsliv. Detta bör i större grad avspeglas i resurstilldelningssystemet till lärosätena. Även lärlingsutbildningarna måste i högre grad utformas i samarbete med näringslivet.

Ett jobb blir till – inga jobbskapare, inga jobb

Mellan 1950 och 2005 stod sysselsättningen i privat sektor i Sverige i princip stilla. Offentlig sektor växte på företagets och konkurrenskraftens bekostnad. De senaste åren har dock jobben börjat växa fram, och de växer fram i de små företagen. Många orter som varit beroende av en enda större arbetsgivare har drabbats hårt av den senaste lågkonjunkturen och sysselsättningsminskningen i traditionell industri. För dessa orter är det av största vikt att invånarnas och medarbetarnas kompetens tas tillvara och att en mångfald av nya företag tillåts växa fram. Bara så kan en inkluderande jobbtillväxt i hela landet skapas.

Sverige behöver en fördjupad jobblinje. Alliansens arbetslinje har ökat utbudet av arbetskraft och drivkrafterna att arbeta. Nya och starkare incitament har bidragit till att hundratusentals svenskar har fått ett arbete trots krisen. Men arbetslinjen behöver kompletteras med en fördjupad jobblinje. Jobb skapas främst i små och växande företag. Därför är det viktigt att jobbskaparnas förutsättningar förbättras. Kostnaderna för att anställa måste minska, regelkrånglet lättas och möjligheten att attrahera kapital och nyckelkompetens förstärkas. För att främja flit, förkovran och företagande i hela landet måste skattetrycket på sikt sänkas generellt.

Skattesystemets legitimitet och effektivitet är beroende av att det är enkelt och begripligt. Idag finns en mängd avdrag och skilda skattesatser som ger upphov till gränsdragningsproblem och regelkrångel. Centerpartiet vill att skattesystemet ses över i syfte att förenkla gällande regelverk.

Mikroföretagande

Det måste bli enklare och billigare att starta och driva företag. Inte minst gäller det mikroföretag, som är små företag med högst ett fåtal anställda och en låg omsättning. Precis som trösklarna till den svenska arbetsmarknaden måste sänkas bör det bli mindre krångligt att komma igång med mikroföretagande.

Centerpartiet ser mikroföretagande som en bra väg in i värdeskapande och arbete för unga och nyanlända samt ett bra sätt för äldre att dryga ut pensionen.

När Centerpartiet var med och styrde i Stockholms stad slopades förbudet för foodtrucks att servera mat från gatan på kommunala parkeringsplatser. Det är ett exempel på hur vår grundinställning om att mikro- och småföretagande ska vara tillåtet och uppmuntras omsätts i praktiken.

Nyföretagare bör inledningsvis kunna bedriva verksamhet i mindre skala med kraftigt förenklade skatter och regelverk, för att inte mikroföretagande ska kvävas av regelkrångel och skattesatser. Vid sidan om kraftigt förenklade regler och lägre skatter för mikroföretag måste såväl nationella som kommunal regelverk genomlysas och rensas från regler som i praktiken förbjuder hela kategorier av företag att skapas.

Det innovativa Sverige

Sverige har blivit rikt tack vare vårt deltagande i den globala ekonomin och globaliseringen. Många länder som drabbats hårt av den senaste lågkonjunkturen sjsätter nu ambitiösa reformprogram. Ska Sverige förbli konkurrenskraftigt måste även vi genomföra viktiga strukturreformer.

Sverige måste skapa de bästa förutsättningarna för såväl befintliga som nya huvudkontor, europakontor, FoU-verksamheter och kvalificerad industri. Ett företags- och investeringsklimat som innebär ett nettoinflöde av kunskapsintensiva verksamheter till Sverige ger också de bästa förutsättningarna för att befintliga verksamheter ska finnas kvar.

Nya idéer kräver nya företag, och vice versa. Det viktigaste för svensk innovation är att skatte- och regelmässigt uppmuntra skapandet av nya idédrivna företag, gynna att kapital går in i dessa start-ups, uppmuntra återinvesteringar i växande verksamheter, göra det möjligt att rekrytera nyckelmedarbetare med bra villkor för delägarskap samt stärka kopplingen mellan forskning på högskola och universitet och företagen.

Ett led i arbetet med att stärka svensk ekonomis innovationsgrad är att underlätta för innovationsupphandlingar. Att upphandla via innovationstävlingar bör också uppmuntras. Nya smarta lösningar växer fram när företagare och innovatörer ges frihet att tänka och arbeta fritt, utan detaljreglerade kravspecifikationer från politiken.

Sverige har några av världens mest heltäckande system för att inhämta och spara olika former av offentlig statistik och data. Denna data, som i dagsläget oftast görs tillgänglig mot en avgift, är en resurs som det går att göra affärer och applikationer av. Centerpartiet anser att Sverige ska satsa på öppna data och att den svenska offentliga statistiken ska vara tillgänglig kostnadsfritt, med undantag för uppgifter under sekretess eller som är känsliga för den personliga integriteten.

Centerpartiet ser stor potential i de möjligheter som innovationer och ny teknik för med sig. Det gäller allt från mer effektiva produktionsprocesser till självkörande bilar, som har potential att kraftigt kapa de upplevda avstånden. För att dra nytta av den tekniska

utvecklingen är det viktigt att myndigheter och politiken kontinuerligt ser över aktuella regelverk för att garantera att dessa inte hindrar utvecklingen.

Lägre kostnader

För att maximera de små och växande företagens jobbskaparpotential vill Centerpartiet att det ska bli billigare att anställa. Särskilt viktigt är det att personer som riskerar att ha svårt att etablera sig på arbetsmarknaden ges bättre förutsättningar. Det kan exempelvis göras genom en riktad sänkning av de ungas arbetsgivaravgift. På sikt bör skatten på arbete sänkas generellt, bland annat genom att den allmänna löneavgiften tas bort.

De första anställda innebär ett avgörande steg i ansvar och administration för många företagare. För att underlätta för småföretagare att anställa sina första medarbetare behöver detta avspeglas bättre i beskattningen. Centerpartiet vill därför att arbetsgivaravgiften för den första anställda slopas under två år. Det ger fler företag möjlighet att anställa en första person, vilket i sin tur sänker tröskeln att anställa ytterligare. Nedsättningen är begränsad i såväl tid som omfattning för att garantera hög effektivitet.

Många företagare motiveras av annat än enbart ekonomiska drivkrafter. För varje företagare är dock resultaträkningens nedersta rad en verklighet som inte går att bortse ifrån. Varje krona som ett företag måste betala i skatter och avgifter är en krona som inte kan användas i verksamheten eller för att anställa.

Centerpartiet vill att direkta och indirekta skatter och avgifter ska sänkas och tydliggöras. Med mer transparens blir debatten om vad som är rimliga skatte- och avgiftsnivåer mer rättvisande. Vidare måste det bli enklare att beviljas F-skattsedel. Utgångspunkten ska vara att myndigheter ska underlätta, inte försvåra, för människor som vill starta företag. För att stötta företagare i uppstartsfasen är det viktigt att skatten på de första intjänade kronorna är låg.

Enklare regler

Det finns dolda kostnader för jobbskaparna i form av regelkrångel, som kostar såväl tid som pengar att hantera. Centerpartiet vill aktivt arbeta för att varje regelverk som påverkar företagare ska vara ändamålsenligt och enkelt. Det ska vara lätt för företagare att göra rätt.

Inte minst kommunala regelverk leder ofta till problem för företag. Regelverken och dess tillämpning skiljer sig mellan kommuner, myndigheter och ibland mellan enskilda tjänstemän. Detta bidrar till otydlighet och osäkerhet. Därtill är kopplingen mellan inbetalda avgifter och genomförda inspektioner ofta dålig. Små företag har sällan tid, energi eller resurser att överklaga orättvis, orimlig eller rättsosäker regeltillämpning. Här utgör Rättviks-modellen ett föredöme, där avgifter konsekvent sätts i relation till faktiskt utförda kontroller och de kommunala tjänstemännen har ansvar för att hjälpa företagare att förstå och följa de kommunala regelverken.

Många småföretagare upplever att olika kommuner, kontor eller till och med enskilda tjänstemän kommer fram till olika eller motstridiga besked om regeltillämpning av lagar och regelverk. Den enklaste, bästa och mest innovativa tillämpningen av olika regler bör sätta standarden för hela landet. Företagare bör på ett enkelt sätt kunna få regelkravs innehåll förklarad och deras rimlighet prövat. Administrativa tillämpningar av regleringar och föreskrifter bör kunna omprövas om det går att påvisa att en annan, mindre kostnadskrävande, tillämpning uppnått likvärdiga resultat.

Alla kommuner behöver arbeta målmedvetet med att minska det lokala regelkrånglet. Det kan bland annat göras genom att vissa tillståndsansökningar automatiskt ska godkännas om de inte behandlas inom en viss tid. Det är också viktigt att i större utsträckning mäta och jämföra regelkrånglet mellan kommuner, för att underlätta för kommunerna att lära av varandra.

Nya reglers effekt på företagens kostnader bör alltid utredas grundligt. Centerpartiet vill införa ett krav på "en regel in – en regel ut". Nya regler som innebär ökade kostnader bör kombineras med regelförenklingar som minst kompenserar dessa kostnadsökningar. Fler regler bör ges så kallade solnedgångsklausuler, som innebär att en regel ges ett slutdatum vid vilket det måste visas att dess fördelar fortsatt överstiger dess nackdelar för att regeln ifråga ska få vara kvar. De bör också bli vanligare att en enskild myndighet ges ett helhetsansvar för att handlägga exempelvis tillståndsärenden, för att underlätta för den eller de som söker tillstånd genom att dessa enbart behöver ha kontakt med en myndighet. Därtill bör en digital tjänst, "en dörr in", där företag bara behöver lämna uppgifter till statliga myndigheter en gång på ett ställe, införas.

I många fall är våra trygghetssystem utformade enbart med anställda i åtanke. Det har lett till att systemen inte fungerar tillräckligt bra för företagare. Bland annat finns fortfarande vissa problem med att få en korrekt sjukpenninggrundande inkomst (SGI) beräknad, inte minst i ett företags uppstartsfas. Många upplever också en osäkerhet kring sin SGI när de byter bolagsform. För Centerpartiet är det självklart att inbetalda avgifter till trygghetssystemen ska stå i proportion till möjligheten att nyttja dessa system när så krävs. Ytterligare förbättringar måste till för att ge människor den trygghet de behöver för att våga pröva sina vingar som företagare.

Det offentliga utgör en stor och viktig aktör i svensk ekonomi. Det är därför viktigt att reglerna kring offentlig upphandling främjar att skattepengar används så effektivt som möjligt. Reglerna bör uppmuntra en konstruktiv konkurrens och inte försvåra för mindre företag att delta. Det innebär att nya krångliga regler och krav, exempelvis på kollektivavtal och på att företag måste anställa vissa kategorier av personer för att få delta, inte bör införas.

Tillgång till kapital och nyckelkompetens

Tillgången till riskvilligt kapital är avgörande för att en affärsidé ska kunna omvandlas till ett företag. Centerpartiet var med och införde investeraravdraget. Det är ett avdrag som låter personer som vill investera i mindre nystartade företag dra av en del av denna investering på skatten. Centerpartiet vill på sikt att investeraravdraget breddas och fördjupas för att ge fler företag tillgång till det kapital som krävs för att de ska kunna starta och växa. Ett konkret förslag som Centerpartiet presenterat innebär att avdraget uppgår till hela investeringen och taket höjs från 1,3 till tre miljoner kronor.

I många andra länder finns möjligheter för företagare som sålt en del av sitt eget företag med god förtjänst att återinvestera pengarna i nya företag i uppstartsfasen. Dessa investerare sitter ofta på god kunskap kring vad som krävs för att bygga framgångsrika bolag och kan ge ett värdefullt bidrag till de nya företag de investerar i. Centerpartiet ser att denna typ av återinvesteringar i växande företag är viktiga och att möjligheten att göra sådana bör stärkas.

Företagare arbetar i uppstartsfasen ofta många timmar med låg eller obefintlig lön. Likviditet är ofta en brist, vilket försvårar för företagare att attrahera nyckelkompetens. Det är viktigt att instrument och regler som underlättar för företag i uppstartsfasen

uppmuntras och gynnas. Exempel på sådana instrument är personaloptioner. Kravet på aktiekapital bör också sänkas, för att sänka trösklarna till företagande.

Att det finns fungerande finansiell infrastruktur i hela landet är en förutsättning för att jobb och företag ska kunna växa fram, men den svenska finansiella infrastrukturen blir allt mer centraliserad. Lokala bankkontor läggs ned eller slutar hantera kontanter. Risken finns att denna centralisering drivs på av regler för att säkra den finansiella stabiliteten när dessa inte tar hänsyn till mindre aktörers villkor utan utgår från ett fåtal dominerande aktörers affärsmodeller. Det innebär att viktig lokal och decentraliserad kunskap om specifika regioners näringsliv försvinner.

Parallellt med denna utveckling har samtidigt nya typer av finansiell infrastruktur, som kortar avståndet mellan investerare och företagare, vuxit fram.

Olika typer av crowdfunding erbjuder nya möjligheter för företag att finna finansiering. Aktuella regelverk bör hela tiden ses över och anpassas för att inte stå i vägen för denna typ av nya innovationer. Exempelvis bör aktiebolagslagen, däribland lagens begränsningar kring hur många personer ett företag får rikta erbjudanden om att köpa värdepapper till, ses över för att klargöra vad som gäller när företag använder crowdfunding för att ta in nya delägare.

Det statliga riskkapitalet behöver effektiviseras och samordnas. Centerpartiet ser positivt på ett ökat samarbete mellan privat och offentligt riskkapital. Det statliga riskkapitalet bör i högre grad komplettera det privata genom att "toppa upp" privata investeringar. Detta bör exempelvis ske genom så kallade fond-i-fond-lösningar, där statligt riskkapital investeras i en mångfald av privata riskkapitalfonder som, utifrån givna direktiv, står för de konkreta investeringsbesluten. På så vis ökas tillgången till kapital, samtidigt som riskerna sprids och effektiviteten ökar.

Kvinnors företagande

Mellan 2006 och 2014, när Centerpartiet satt i regering, ökade kvinnors företagande kraftigt. Ekonomisk makt och ett ökat ägande är centrala delar i arbetet för ett mer jämställt samhälle. Historiskt har kvinnodominerade branscher hämmats av offentliga monopol och detaljregleringar. Dessa branscher har nu öppnats för företagande och konkurrens. Det har gett kvinnor mer egenmakt och bidragit till den kraftiga ökningen av antalet kvinnliga företagare och VD:ar. Centerpartiet vill aktivt arbeta för att ytterligare stärka kvinnors möjlighet att starta och driva företag i syfte att skaffa sig ökad ekonomisk makt.

Grön tillväxt

Hållbar ekonomisk tillväxt går hand i hand med ett ambitiöst klimatarbete. Marknadsbaserade styrmedel, där förorenaren betalar för sin miljöskada och där det är lönsamt att agera miljövänligt, är effektiva såväl ur klimatsynpunkt som ur ett samhällsekonomiskt perspektiv.

Centerpartiet vill se en grön skatteväxling, där förorenar betalar för sin miljöskada och resurserna används till att sänka skatten på jobb och företag. Centerpartiet vill exempelvis införa en kemikalieskatt, minska industrins undantag från koldioxidskatt och ge incitament att ställa om den svenska fordonsflottan. Intäkterna från dessa och andra miljöskatter bör användas för att sänka kostnaden för att anställa och arbeta.

Frihandel, öppenhet och samarbete – Ett jobbskapande Europa

EU är världens största integrerade marknad. Den ökade rörligheten för varor, tjänster, människor och kapital som EU möjliggjort har bidragit till tillväxt och jobbskapande, inte

minst i Sverige. EU och dess medlemsländer står dock inför stora utmaningar. Många medlemsländer brottas med svaga statsfinanser, hög arbetslöshet och låg tillväxt. De behöver ta krafttag för att sanera sina offentliga finanser och reformera såväl sina arbetsmarknader som sin byråkrati. För att säkerställa unionens långsiktiga överlevnad krävs mer av det som en gång gjorde medlemsländerna framgångsrika: handel och öppenhet.

Centerpartiet vill öppna den inre marknaden ytterligare. Särskilt gäller det inrättandet av en digital inre marknad, med stark nätneutralitet och avskaffade roamingavgifter. EU måste också öppna sig mer mot omvärlden och aktivt arbeta för upprättandet av fler globala frihandelsavtal.

Stabilitet i grunden

Jobbskapande och välfärd är beroende av stabil makroekonomisk politik. I decennier har Centerpartiet bidragit till att sanera och värna statsfinanserna så att de idag tillhör de starkaste i västvärlden. Att det ska förbli så förutsätter dock att Sverige fortsätter värna de ramverk som byggts upp kring statsfinanserna och att politiken präglas av nogsamt finansierade reformer och sparsamhet med skattebetalarnas pengar. I tider av hög skuldsättning på den svenska bostadsmarknaden och stora risker i den globala ekonomin ger fortsatt starka statsfinanser handlingsutrymme för att hantera framtida kriser.

De reformer som nämnts i detta program, och andra beslut som fattas av stämman, kommer således att genomföras i den takt som de offentliga finanserna tillåter.

Centerpartiet vill:

1. Att grön skatteväxling, med höjda skatter och avgifter på miljöförstörande verksamhet och sänkta skatter på jobb och företag, blir en styrande princip i den ekonomiska politiken.
2. Att skattetrycket i Sverige sänks. Kostnaden för att anställa behöver minska, särskilt i små företag och särskilt för unga människor och andra som har svårt att få in en fot på arbetsmarknaden. I ett första steg vill vi under två år slopa arbetsgivaravgiften för den första anställda i företaget.
3. Att en ny jobbpack för småföretagen införs, med bland annat introduktionsjobb med lärlingslön, som låter ungdomar, nyanlända och långtidsarbetslösa kombinera arbete med utbildning och handledning. Dessa introduktionsjobb bör vara tillgängliga för alla företag, även de som saknar kollektivavtal.
4. Att lagar och regler på arbetsmarknaden görs om för att sänka trösklarna samt öka flexibiliteten och tryggheten. Detta kräver bland annat att turordningsreglerna byts ut mot ett modernare och tryggare system och att kraven på proportionalitet vid användning av sympatiåtgärder och blockader bör öka. Centerpartiet vill se en omställningsförsäkring (arbetslöshetsförsäkring) som initialt är hög, för att sedan snabbt trappas ned. Vi vill också att trygghetssystemen utformas för att likvärdigt omfatta även egenföretagare och småföretagare.
5. Att matchningen på den svenska arbetsmarknaden kraftigt förbättras genom att Arbetsförmedlingens förmedlingsinsatser ersätts av en resultatbaserad jobbfixarpeng, där den arbetslöse kan välja icke-statliga förmedlingsaktörer som finansieras med en statlig peng efter jobbresultat. Centerpartiet vill att den stora mångfalden av överlappande arbetsmarknadsåtgärder bantas till ett fåtal insatser som är bevisat effektiva för att skapa riktiga och hållbara arbetstillfällen.
6. Att tillgången till kapital för små och växande företag förbättras. Skatten på

det lilla, lokala och arbetande kapitalet ska sänkas, bland annat genom enklare 3:12-regler och att skatten på personaloptioner sänks.

Investeraravdraget ska breddas och fördjupas. Nya regler för att säkra den finansiella stabiliteten ska ta större hänsyn till små företags tillgång till finansiering i hela landet. Det statliga riskkapitalet måste effektiviseras och samordnas genom exempelvis fond-i-fond-lösningar.

7. Att regelbördan för småföretag och mikroföretag minskas kraftigt. Fler regleringar måste ha solnedgångsklausuler och nya kostnadsdrivande regler bör kompenseras av regellättnader som minskar kostnaderna än mer med principen "en regel in – en regel ut". Uppgiftsinlämning till myndigheter ska bara behöva ske en gång, till ett ställe. Tillämpningen av regleringar och föreskrifter för företag bör kunna omprövas om det går att påvisa att en annan, mindre kostnadskrävande, tillämpning uppnått likvärdiga resultat. Mikroföretagande bör inledningsvis kunna ske med ett minimum av kraftigt förenklade regler och skatter.
8. Att Sveriges skattesystem och institutioner främjar snabb utveckling, innovation och bibehållen konkurrenskraft i digitaliseringens och automatiseringens era. Detta kräver bland annat att skattenivåer och regler underlättar och inte försvårar att rekrytera och behålla nyckelpersoner, med en förenklad och sänkt beskattning av delägarskap i företaget och lägre marginalskatter genom bland annat höjd brytpunkt för den statliga inkomstskatten. Enklare ingångsjobb bör inte fördyras. Lagstiftningen kring nya tekniska innovationer, som exempelvis autonoma fordon och crowdfunding, måste uppdateras snabbt och effektivt. Offentlig statistik och data bör också i högre grad tillgängliggöras kostnadsfritt.
9. Att skattesystemet ses över och reformeras i syfte att förena större enkelhet och förutsägbarhet med lägre skatt på arbete och arbetsintensiv produktion.
10. 10. Att Europa ges större förutsättningar att skapa fler jobb och ökad tillväxt genom att EU ingår fler frihandelsavtal, skapar en gemensam digital inre marknad samt värnar den ekonomiska stabiliteten i unionen för att därigenom möjliggöra för fler investeringar.
11. Att Sverige fortsätter att värna de ramverk som garanterar stabila och starka statsfinanser.